

Årsrapport

Jushjelpa i Midt-Norge

2013

ÅRSRAPPORT JUSHJELPA I MIDT-NORGE 2013

Innhold

1. Innledning
2. Presentasjon av Jushjelpe i Midt-Norge
3. Virksomheten i 2013
4. Driftsrute 2013
5. Kurs
6. Utdrag fra saker som Jushjelpe i Midt-Norge behandlet i 2013
7. Rettspolitiske prosjekt for Jushjelpe 2013
8. Samarbeidspartnere
9. Statistikk saker og klienter
10. Planer for 2014
11. Økonomi, budsjett og regnskap

Innledning

Denne rapporten gir en oversikt over Jushjelpe i Midt-Norges aktivitet og økonomiske situasjon i året 2013. Rapporten er ment for både intern og ekstern bruk.

Vi håper rapporten vil gi et informativt bilde av vår virksomhet, for våre medarbeidere, samarbeidspartnere, bidragsyttere og andre med interesse for vår virksomhet.

Vi vil benytte anledningen til å takke samtlige av våre medarbeidere for en flott innsats i 2013. Deres bidrag har vært helt avgjørende for vår virksomhet.

Jushjelpe i Midt-Norge retter også en stor takk til Justisdepartementet, Trondheim kommune, Velferdstinget, Folkeuniversitetet i Trondheim, Advokatforeningen, Norges Juristforbund, Melhus kommune, IMDi, samt Høgskolen i Sør-Trøndelag.

Til sist ønsker vi også å takke alle våre samarbeidspartnere for god støtte og hjelp.

Trondheim, 31.12.14

Vegar Dalen

Daglig leder

Presentasjon av Jushjelpe i Midt-Norge

Historikk

Jushjelpe i Midt-Norge, tidligere Student Jushjelpe, hadde sitt første driftsår i 1991. Rettshjelptiltaket ble igangsatt ved hjelp av Studentsamskipnaden etter initiativ fra jusstudentene. Den første tiden var det 5 jusstudenter som jobbet hos Student Jushjelpe, og det første året ble 28 saker behandlet. Tilbudet omfattet da kun byens studenter.

I løpet av de 22 årene Jushjelpe har vært i drift, har vi hatt en rivende utvikling på alle områder. Vi har fått stadig flere saker til behandling, og stadig flere saksbehandlere har blitt ansatt. I 1997 utvidet vi tilbudet til også å omfatte ikke-studenter. Jushjelpe i Midt-Norge yter nå gratis juridisk rådgivning til hele befolkningen i Midt-Norge. Dette har ytterligere vært med på å øke saksmengden.

I januar 2000 byttet vi navn til Jushjelpe i Midt-Norge.

Jushjelpe har byttet lokaler flere ganger, men er i dag å finne i Sverres gate 12 i Trondheim, i lokaler tilhørende Høgskolen i Sør-Trøndelag.

Formål

Jushjelpas formål er tredelt.

- Å yte juridisk rådgivning til folk som ellers har problemer med å skaffe seg rettshjelp på andre måter. Jushjelpe har en sosial profil, og skal først og fremst gi hjelp til dem som trenger det mest.
- Å gjennom brosjyrer og annet materiell prøve å nå ut med informasjon til større grupper av befolkningen, blant annet for å virke forebyggende på sentrale rettsområder. På denne måten kan vi hjelpe enda flere.
- Å gi jusstudentene i Trondheim en mulighet til å praktisere sitt fag under utdannelsen. Det legges vekt på å ha en god intern opplæring, slik at våre medarbeidere skal kunne gi de radsøkende god hjelp. Det er viktig for oss at våre klienter ikke skal stilles svakere fordi de ikke har anledning til å søke advokatbistand.

Organisasjon

Jushjelpe besto i 2013 av 22 viderekomne jusstudenter. Medarbeidere ansettes av daglig leder og styreleder. Ved ansettelsen legges det stor vekt på faglig kompetanse og personlig engasjement.

Daglig leder er ansatt i en 100 % stilling. Nåværende daglig leder er utdannet jurist.

Medarbeiderne ansettes i en fast 50 % stilling. I tillegg til saksbehandling og klientmottak kommer rettspolitiske prosjekter. Hver medarbeider må hvert semester delta på minst ett rettspolitisk prosjekt. Medarbeiderne mottar lønn for 60 % av tiden de arbeider med saksbehandling og har mottak. I tillegg til dette gir arbeid ved Jushjelpe fritak for 10 studiepoeng ved Universitetet i Oslo. Vilåret for å få fritak for studiepoeng, er at medarbeideren jobber her i minimum 3 semestre.

Jushjelpe har også ansatt en rettspolitisk leder. Nåværende rettspolitisk leder er utdannet jurist.

Jushjelpas styre er sammensatt av fire av Jushjelpas medarbeidere. Styret har en leder og to faste representanter med stemmerett. Styrets fjerde representant jobber ikke i Jushjelpe, men er ekstern. Det eksterne styremedlem har også stemmerett. I 2013 har det eksterne vervet vært besatt av advokat Pål Christian Garlie.

Saksbehandlere

Antallet saksbehandlere har variert noe, men det har vært 20–22 saksbehandlere ansatt hos oss til enhver tid i 2013. Vilåret for opptak hos oss er at man har fullført minst ett semester på 2. avdeling. Det forutsettes at nye ansatte setter seg grundig inn i medarbeiderinstruksen. Selve opplæringen gir våre medarbeidere en generell innføring og en gjennomgang av saksbehandlingsrutiner, klientbehandling og generell informasjon om Jushjelpe i Midt-Norge. Det blir også informert om taushetsplikt og viktigheten av datasikkerhet.

Vår erfaring er at man lærer best, gjennom praktisering og samarbeid med erfarne saksbehandlere. Vi legger derfor opp til at våre nye saksbehandlere skal jobbe opplæringsvakter sammen med en eller flere erfarne medarbeidere, men at de allerede fra starten får egne klienter å følge opp.

Medarbeiderne innehar sin stilling så lenge de vil, men gjennomsnittlig lengde på engasjementet er 5 semestre, altså 2,5 år. Erfarne medarbeidere er en meget viktig ressurs for oss, og vi ønsker derfor å beholde medarbeiderne så lenge som mulig. Vi søker også å holde kontakten med tidligere medarbeidere, enten som kursholdere eller som kontaktpersoner ellers.

Organisasjonens vedtaksorganer

Styremøter

Styremøter avholdes ved behov og minst hver sjettede uke. Styreleder innkaller til styremøte dersom viktige spørsmål angående driften ved Jushjelpe må diskuteres. Vedtak fattes ved flertall. Ved lik stemmegivning er styreleders stemme utslagsgivende. Styret består av medarbeidere på Jushjelpe og én ekstern. Daglig leder sitter ikke i styre, men har møterett og talerett.

Gruppeledermøter

Gruppeledermøter avholdes én gang i måneden. Gjennom møtet får alle gruppelederne mulighet til å diskutere sine erfaringer rundt saksbehandlingen, og dermed mulighet til å endre rutiner og lignende rundt saksbehandlingen.

Fellesmøter

Fellesmøtene avholdes etter behov, ca. 2–3 ganger hvert semester. Disse møtene er obligatoriske for alle våre medarbeidere.

Årsmøte

Årsmøtet og halvårsmøtet er Jushjelpas høyeste organ, og skal i henhold til vedtektene avholdes innen mars og august. Årsmøtets formål er å legge føringer for Jushjelpas videre drift. Videre er det årsmøtet som velger styresammensetningen. På årsmøtet skal årsrapporten fremlegges og godkjennes. På halvårsmøtet skal en halvårlig økonomisk oversikt presenteres. Revidert budsjett skal òg legges frem og godkjennes.

Arbeidsrutiner

Gruppene

Siden januar 2011 har vi vært organisert i 5 faggrupper og hver gruppe har saksbehandling to dager i uken. Hver gruppe har en fast gruppeleder som har det overordnede ansvaret for saksbehandlingen, og 3–4 saksbehandlere under seg. Inndelingen i faggrupper innebærer en spesialisering innen fagområdene, og en effektivisering av saksbehandlingen. I tillegg sikres kontinuiteten i saksbehandlingen fra uke til uke. Etter hvert semester gis medarbeiderne mulighet til å skifte gruppe, men de fleste ønsker å fortsette på den gruppen de er.

Fagfordelingen mellom gruppene var per 2011 slik:

- **Husleiegrupp**a: Husleie- og boligrett.
- **Forvaltningsgrupp**a: Straffegjennomføring, forvaltningsrett, utlendingsrett
- **Arv og familiegrupp**a: Arverett, familierett, barnerett, odelsrett, gjeld.
- **Arbeidsrettsgrupp**a: Arbeidsrett, tingsrett.
- **Kontraktsrett**: Erstatning, forsikring, forbrukerkjøp, avtalerett, generell kontraktsrett.

Saksbehandlingen

Hver gruppe inneholdt i 2013, 4–5 medarbeidere. En av disse er gruppens leder, med det overordnede ansvar for gruppens oppgaver. Gruppeleder delegerer aktive saker til gruppens medlemmer. Hver saksbehandler forbereder sine saker, og har utkast klart til felles saksgjennomgang. Sakene blir på gjennomgangen godkjent av gruppa i plenum, der gruppeleder har siste ordet ved en eventuell uenighet. Både sakens faglige innhold, valg av strategi og språk godkjennes av gruppa.

Jushjelpe skal i utgangspunktet gi klienten en tilbakemelding innen 5 virkedager etter første henvendelse. Vi opplever dessverre i perioder med stor pågang at behandlingstiden blir noe utvidet, særlig i forbindelse med ferier og eksamensperioden i mai.

Saksmottak

Vi avholder saksmottak i våre lokaler hver dag mellom kl. 09.00–15.00. Vi har også faste mottak hver tredje uke på Leira og Tunga fengsel. I tillegg til dette mottar Jushjelpe en del forespørsler om å holde eksterne mottak, gjerne i forbindelse med foredrag. Dette er noe vi prioriterer å få til. I 2013 kan bla. nevnes av eksterne mottak: Ulike voksenopplæringscentre, Melhus kommune, Stjørdal kommune, Røde Kors, ulike stands og NTNU.

På saksmottak tar vi i mot saker både per oppmøte, telefon og e-post. Rådsøkende klient får aldri svar under saksmottaket på faglige spørsmål. Under saksmottaket noterer vår medarbeider ned faktum og bringer saken deretter videre til den riktige faggruppen som behandler saken.

Hva bistår vi med?

Jushjelpe i Midt-Norge bistår klienter med rådgivning og informasjon. I tillegg representerer vi overfor motpart utenfor rettergang, både muntlig og skriftlig. Vi deltar også i forhandlingsmøter med motpart. Dette gjelder særlig i arbeidsrettssaker og i husleiesaker, men også på andre rettsområder vil forhandlingsmøter på et tidlig tidspunkt være med på å løse konflikten på et lavest mulig nivå.

I tillegg til dette, representerer vi også i Forlikrådet, Husleietvistutvalget og offentlig klageetater. Ettersom vi representerer hele Midt-Norge har vi ved flere anledninger vært i forliksråd utenfor Trondheim, blant annet Skaun, Rissa og Stjørdal. Jushjelpe har også representert klienter i rettsmøter for Tingretten.

Samarbeid med advokatfirma

På årsmøtet i 2001 ble det vedtatt at Jushjelpe skulle igangsette samarbeid med ulike advokatfirma i Trondheim.

Bakgrunnen for et slikt samarbeid er at vi sender flere saker videre til advokat i løpet av et år. Det har vært reist flere innvendinger mot dette prosjektet. Først og fremst har man fryktet for Jushjelpe i Midt-Norges uavhengighet. På grunn av dette ble det tidlig lagt inn som en premiss at dersom man skulle inngå avtale med advokatkontorer, måtte det være med flere, slik at Jushjelpe ikke blir identifisert med ett enkelt advokatkontor. Målet er å til

enhver tid ha et samarbeid med ca 4.

Det viktigste argumentet for et slikt samarbeid er å redusere kostnadene ved advokatbistand for våre klienter, sikre vår saksbehandling og ikke minst at det styrker vår faglige kompetanse.

I løpet av høsten 2002 startet vi samarbeid med 2 firmaer, og en standardavtale for advokatsamarbeid ble utformet, "avtale 1". I avtalen understrekes Jushjelpas uavhengighet, og at vi på ingen måte binder oss til å overføre saker til de aktuelle firmaene. Firmaene binder seg til telefonsupport, kurs, samt å gi klienter som overføres 1 time gratis vurdering av saken.

I løpet av 2005 viste det seg et behov for å ha en avtaletype som er mindre bindende for advokaten. Dette førte til utarbeidelse av enda en type avtale, "avtale 2", som kun gir oss mulighet til en faglig hjelp i enkeltsaker.

I tillegg til avtalene har Jushjelpa Midt-Norge utarbeidet interne retningslinjer for overføring av saker til advokat.

Jushjelpa og våre klienter har stor nytta av at vi kan innhente ekstern ekspertise i vanskelige juridiske spørsmål.

Virksomheten i 2013

Daglig leder:

Vegar Dalen

Rettspolitisk leder:

Ingrid Jeanine Pfister

Styret per 31.12.2013:

Even Larsen, styrets leder

Ingrid Jeanine Pfister, medlem

Bernhard Hyldmo, medlem

Pål Christian Garlie, eksternt medlem

Anette Røsholdt, vara.

Saksbehandlere:

Madeleine Linnerud
Christopher Hestnes
Erik Hov
Tina Marie Veimæl
Silje Noem
Rikhard Lyng Haugen
Aksel Stumpf
Marie Amundsen
Kristine Trømborg
Janne Kristiansen
Ingrid Jeanine Pfister
Ingri Strøm
Helene Bones
Even Larsen
Eline Røphaug
Marianne Sjøberg
Bernhard Hyldmo
Annette Røsholdt
Annette Børge-Ask
Erlend Pedersen
Eirik Knudsen
Lars Rye Svensson
Odinn Adalsteinsson
Silje Andreassen
Martin Johansson

Driftsrute

Vårsemesteret

Vi hadde normal drift dette halvåret fra uke 1 til og med uke 18, men med stengt i påsken. På grunn av eksamensavvikling hadde vi redusert drift i mai. Vi hadde tre medarbeidere på jobb daglig som tok seg av saksbehandlingen, og mottaket gikk som vanlig. Erfaringsmessig er denne ordningen meget positiv, og gir sommergruppen en god start

Sommeråpent

Jushjelpe hadde mulighet til å holde sommeråpent også i 2013. Fire av våre medarbeidere arbeidet i fullstillinger gjennom sommeren, i ukene 23– 33, med tre uker stengt i fellesferien.

Saksmottak ble i denne perioden holdt i våre egne lokaler, og ved Trondheim fengsel.

Vi fikk inntrykk av at mai- åpent hjalp til å opprettholde kontinuerligheten i nye henvendelser. På grunn av at vi hadde mulighet til å holde åpent også denne måneden, hadde vi fra juni samme saksmengde som ellers i året.

Sommeråpent er et satsningsområde for alle landets studentrettshjelpstiltak, og Jushjelpe vil forsøke å legge til rette for dette også senere år. Erfaringen viser at det for det første er behov for vår hjelp også i sommermånedene. I tillegg gir det sommermedarbeiderne en verdifull mulighet til å drive fullfaglig arbeid. Da sommeransettelse fordrer en tilknytning til tiltaket et ekstra semester, sikrer dette også kontinuitet i staben.

Høstsemesteret

Ordinær drift startet igjen i uke 34. Den første uken ble det gjennomført intern og ekstern opplæring av alle våre ansatte.

Vi holdt ordinær drift til og med uke 50.

Saksmottak

Fra august 2011 ble det gjennomført en stor endring i rutinene for saksmottak. Fra da, holdt vi åpent mottak hver dag fra 09 til 15. Dette har vært en svært positiv endring, både for våre klienter og for vår egen del. Endringen har ført til at vi har kunnet tatt inn flere saker.

Kurs

Interne kurs

Det er avholdt ulike interne kurs gjennom hele 2013 i samarbeid med våre samarbeidspartnere. Fokus har vært prosessuelle spørsmål i forbindelse med representasjon i forliksråd, husleietvistutvalg samt kurs i forhandlingsteknikker. I tillegg har alle gruppene hatt ekstern gruppeleder minst en gang hver. Denne har tilført gruppene faglig veiledning innenfor materielle spørsmål gruppa har arbeidet med.

Eksterne kurs

Alle medarbeidere var i vårsemesteret på Lovdatakurs. Gruppene bruker lovdata mye i forbindelse med saksbehandlingen, så kurset gir en god opplæring som forenkler bruken vår av lovdata. I tillegg til dette deltok tre av våre medarbeidere på et sivilprosesskurs i regi av Juristforeningen.

Samarbeidspartnere

Advokatsamarbeid

I 2013 hadde Jushjelpa avtale med følgende advokater/advokatkontor:

- Advokatfirmaet Strand
- Advokatfirmaet Pretor
- Advokatfirmaet Stamnæs/ Engelsen
- Advokatfirmaet Kyllingstad Kleveland

Samarbeidet innebærer at advokatene bidrar med sin kompetanse i kompliserte saker. Dersom saken viser seg å være for komplisert for tiltaket, så kan saken ved enighet fra klienten overføres til et av kontorene. Alle klienter som henviser videre fra oss har krav på én time gratis rådgivning fra advokatkontoret.

I tillegg til dette forplikter de forskjellige kontorene seg til å holde foredrag for Jushjelpa.

Bidragstyttere

For å opprettholde sin virksomhet er Jushjelpa helt avhengig av økonomisk støtte. Følgende bidragstyttere gjorde vårt arbeid i 2013 mulig:

- Justisdepartementet
- Trondheim kommune
- Velferdstinget
- Folkeuniversitetet
- Advokatforeningen
- Juristforbundet
- IMDi

Andre samarbeidspartnere

I løpet av 2013 har Jushjelpa forsøkt å knytte til seg relevante samarbeidspartnere, slik at vi kan nå ut til stadig flere i vår målgruppe. I 2012 har vi i tillegg til allerede eksisterende samarbeidspartnere inngått et samarbeid med følgende:

- IMDi
- Leieboerforeningen
- Husleietvistutvalget
- Voksenopplæringen Trondheim kommune
- Trondheimsregionen
- Dialogsenteret
- SEIF
- Studentrettshjelpstiltakene

Informasjon og profilering

Jushjelpa har egenproduserte brosjyrer innen disse temaene:

- Info (generell informasjon om Jushjelpa)
- Testament
- Husleie
- Samboer
- Gjeld
- Arbeidsrett – sosial dumping
- Håndbok for innvandrere

I tillegg til dette mottar vi en del brosjyrer og lignende fra de andre rettshjelpstiltakene.

I løpet av året holdt vi stand på NTNU Gløshaugen og Dragvoll, samt på gata i Midt-Byen med utdeling av brosjyrer og visittkort. Det ble videre utdelt brosjyrer på byens NAV kontorer, TØH, NTNU, Dragvoll, Namsfogden, dialogsenteret, krisemottak, Sør-Trøndelag Tingrett med fler.

Fellesseminar

I 2012 var det Juridisk rådgivning for kvinner i Oslo som arrangerte fellesseminaret. Seminaret ble arrangert i oktober. Temaet for seminaret var forhandlingsteknikk og retorikk.

Utdrag fra saker som Jushjelpa i Midt-Norge behandlet i 2013.

- En kvinne kontaktet Jushjelpa med spørsmål om hvordan hun kunne gå frem for å kjøpe tilbake en gård som hun var odelsberettiget til. Det var uenighet i hvilken takst som skulle bli lagt til grunn. Jushjelpa i Midt-Norge fremmet løsningskrav på vegne av klient til Tingretten og bisto med representasjon ved fastsettelse av odelstakst.
- En kvinne ønsket å skille seg fra mannen sin, i den forbindelse var hun usikker på hvordan hun skulle gå frem. Jushjelpa sendte en epost med informasjon vedrørende skilsmisse og deling.
- En mann tok kontakt med spørsmål om utsatt soning på grunn av sykdom i nær familie. Jushjelpa ga en redegjørelse for gjeldende regelverk samt fremgangsmåten for å søke. Klienten ønsket at vi skulle søke på hans vegne på grunn av sterk dysleksi. Jushjelpa fikk positivt svar på søknaden.
- En serbisk mann hadde fått en tidsbestemt utvisning på grunn av påstand om ulovlig opphold i Norge. Jushjelpa i Midt-Norge påklaget utvisningsvedtaket og fikk medhold i saken.
- En klient hadde blitt oppringt av et internetselskap med forespørsel om å fortsette et abonnement. Klient ønsket ikke dette, men hun mottok likevel en faktura. Jushjelpa kontaktet motpart per telefon, og regningen ble kreditert.
- En kvinne kontaktet Jushjelpa fordi hun ikke fikk tilbake hunden sin fra en forvert. De var uenige i eierskapet til hunden. Jushjelpa tok ut forlikliksklage. Resultatet gikk i favør av vår klient. Hunden ble tilbakelevert.
- En kvinne hadde arbeidet i 2 måneder i en 50 % stilling. Hun hadde blitt avskjediget av en medarbeider. Jushjelpa tok ut forlikliksklage. I senere dialog med motpart, fikk vi til en utenomrettslig løsning. Arbeidsgiver betalte 50 000 i lønn og 15 000 som erstatning for ikke-økonomisk tap for avskjedigelsen av vår klient.
- En mann tok kontakt med spørsmål om regelverket vedrørende familiegjenforening. Jushjelpa sendte en epost med utfyllende informasjon om fremgangsmåten for å søke samt hvilke vilkår som oppstilles for tillatelsen.
- En innsatt hadde spørsmål om hvilke krav man kan stille til soningsforhold. Jushjelpa sendte et brev med rettighetsinformasjon. Med utgangspunkt i informasjonen som vi ga påklaget, tok den innsatte saken videre.
- En student tok kontakt med Jushjelpa med spørsmål om irregulært depositum. Jushjelpa utformet et pengekrav til utleier. Det ble senere avtalt en forlikssavtale. Pengene uteblev. Det er nå sendt et § 4- 18 varsel hvor vi krever hovedstol og forsinkelsesrenter pålydende 40.000.

Rettspolitiske prosjekter for Jushjelpe 2013

Jushjelpe er av den oppfatning at ved å opplyse utsatte grupper om sine rettigheter før en eventuell tvist oppstår, vil flere være bedre rustet til å takle en eventuell tvist og bedre kunne forutberegne sin rettsstilling. I vårt arbeid opplever vi at mange innvandrere savner informasjon om rettigheter og plikter. Ved aktivt å oppsøke denne klientgruppen med juridisk informasjon, vil vi både bidra med å heve kompetansen deres, men også hjelpe dem til å integreres i det norske samfunnet. Jushjelpe har en aktiv profil, vi synliggjør oss i form av foredrag o.l men også ved å utgi rettighetsinformasjon.

Jushjelpe i Midt-Norge mottok tilskudd fra IMDi i 2013. Tilskuddet medførte at vi blant annet kunne realisere utgivelsen av andreutgaven av "Juridisk Håndbok for innvandrere". Håndboken ble revidert og utvidet fra 109 A5 til 159 A5 sider. Håndboken er et oppslagsverk innenfor temaene: arbeidsrett, husleie, forbrukerkjøp, kjøpsrett, utlendingsrett, gjeld, arverett og fri rettshjelp. I 2013 utvidet vi kapittelet om arbeidsrett med egne temaer om diskriminering, allmengjorte tariffavtaler og generelt mer inngående rettighetsinformasjon vedrørende arbeidsrett. Informasjon rettet mot arbeidsinnvandrere ble prioritert i dette arbeidet. I tillegg ble et kapittel om kjøpsrett, herunder om kjøp mellom privatpersoner redegjort for. Det ble også lagt til et kapittel om arverett. Jushjelpe i Midt-Norge har fått svært gode tilbakemelding på Håndboken etter å ha sendt den ut til ulike organisasjoner over hele Norge.

Tilnærmingen i håndboken er skrevet i "du form" og på "lett norsk". En stor del av revideringen gikk også ut på å forenkle språket ytterligere. Et overordnet formål er å bidra med rettighetsinformasjon for å sikre den enkeltes rettsikkerhet samt heve kompetansen til leserne. Det er et bevisst valg at henvisninger til lover og øvrige kilder er gitt i fotnoter. Dette for å kvalitetssikre innholdet. I 2013 ble håndboken oversatt til polsk. Den er språklig tilpasset, noe som kommer til uttrykk med at den polske utgaven har opp mot 178 A5 sider. Det er også blitt brukt en illustratør i andreutgaven av håndboken. Den engelske utgaven av håndboken er tilgjengelig i PDF-fil.

I 2013 holdt vi foredraget "innføring i norsk rett" ved voksenopplæringen i Oppdal, Stjørdalen og Trondheim. Foredraget «innføring i norsk rett» ble oppdatert med utgangspunkt i «Juridisk håndbok for innvandrere». Vi har mottatt svært gode tilbakemeldinger fra voksenopplæringen. Det nye foredraget ble også positivt mottatt hos Røde Kors i sommer. I tillegg til prosjektmidler har det også vært en betydelig egeninnsats av enkelte medarbeidere på jushjelpe.

Det ble også opprettet en 80 % stilling som rettspolitisk prosjektleder besatt av Ingrid Jeanine Pfister. Hun fungerte som administrator og bindeledd for alle rettspolitiske prosjekter på Jushjelpe. Det ble satt økt fokus på å veilede de ansatte til å ha rettspolitiske prosjekter angående arbeidsinnvandring. Et av prosjektene som ble realisert var å avholde et foredrag for den polske forening i Trondheim. Det ble utformet et særskilt foredrag som

omhandlet arbeidsrett, husleierett og kjøp av bruktbil mellom privatpersoner. Dette foredraget er også planlagt gjennomført med Røde Kors i 2014. I tillegg utformet Jushjelpa et informasjonshefte med tittelen "Sosial Dumping" som er rettighetsinformasjon spesielt rettet mot arbeidsinnvandrere. Det er fokus på arbeidstakers rettigheter og plikter samt virkemidler for å unngå sosial dumping.

Øvrige rettspolitiske prosjekt

I forbindelse med høringen "Rom for alle" kommenterte Jushjelpa endringsforslagene i husleieloven.

I 2013 holdt vi 4 foredrag på videregående skoler. Jushjelpa hadde fokus på gjeld, husleie og arbeidsrett. Det var tydelig at det var stor interesse og mangel på kunnskap for elevene.

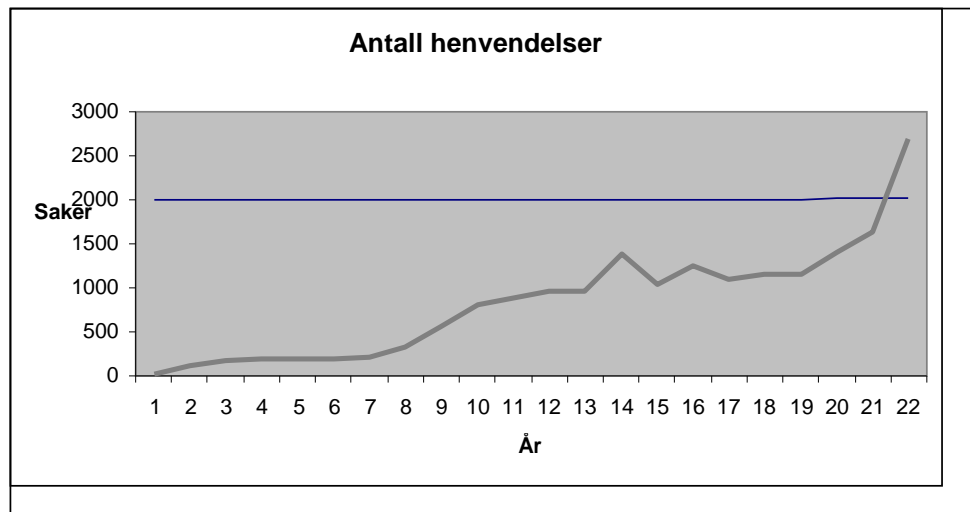
Jushjelpa ønsker å fortsette med å besøke videregående skoler i 2014.

En egen gruppe utformet også et forslag til en samboeravtale samt informasjon vedrørende samboers arverett og forslag til ulike forsikringer man bør tegne som samboere.

Samboerkontrakten skal deles ut i Trondheim den 14.februar 2014.

Oversikt over utviklingen av antall saker siden 1991.

1991	28
1992	124
1993	175
1994	195
1995	184
1996	201
1997	214
1998	336
1999	555
2000	803
2001	894
2002	956
2003	969
2004	1380
2005	1036
2006	1251
2007	1104
2008	1151
2009	1159
2010	1403
2011	1630
2012	2701
2013	2734

I 2012 mottok Jushjelpa 2701 sakshenvendelser. Dette er den største saksmengden vi har hatt siden vi startet opp. Bakgrunnen for den store økningen er helt klart at vi i 2012 fikk på plass daglig leder i 100 % stilling, og medarbeidere i 50 % stilling. Det var et stort udekket rettshjelpsbehov i midt-Norge som vi tidligere ikke hadde kapasitet til å ta. Vi mener tallene viser nettopp det, og behovet og etterspørselen etter våre tjenester. Straks vi fikk større kapasitet, fikk vi igjen nesten dobbelt så mange saker som året før.

Målet for Jushjelpa i fremtiden vil være å behandle 3000–3500 sakshenvendelser hvert år.

Fordeling på de ulike rettsområder:

2013

Annet	262	10 %
Arbeidsrett	192	7 %
Arverett	197	7 %
Avtalerett/kjøp/salg	260	10 %
Barn og foreldre	90	3 %
Ekteskap	111	4 %
Erstatningsrett	81	3 %
Fast eiendom/tingsrett	126	5 %
Fengselsrett	30	1 %
Generell og annen forvaltningsrett	89	3 %
Gjeldsrett	125	5 %
Husleie	584	21 %
Samboerforhold	97	4 %
Skatt- og avgiftsrett	5	0 %
Sosial- og helserett	81	3 %
Straffe- og politirett	65	2 %
Trygd- og pensjonsrett	64	2 %
Utlendingsrett	275	10 %
Sum	2734	100 %

Statistikk over klienter, alder, utdanning, inntekt mv 2013

Kjønn	44 %
Mann	54 %
Kvinne	0 %
Annet	2 %
Ubesvart	100 %
Totalt	

Alder	
<18	1 %
19-30	37 %
31-40	23 %
41-50	16 %
51-60	12 %
61-67	8 %
68>	3 %
Ubesvart	0 %
Totalt	100 %

Sivilstatus	
Gift	26 %
Enslig	39 %
Separert	9 %
Enke/-mann	2 %
Samboende	24 %
Ubesvart	0 %
Totalt	100 %

Yrke	
Arbeidsledig	6 %
Trygdet	13 %
Student	21 %
arbeid i hjemmet	1 %
selvstendig næringsdrivende	3 %
primærnæring	1 %
Arbeidstaker	2 %
Heltid	36 %
Deltid	8 %
Pensjonist	6 %
Annet	2 %
Ubesvart	2 %
Totalt	100 %

Utdannelse	
Grunnskole	7 %
Videregående	22 %
Yrkesfaglig	16 %
Høgskole/universitet	50 %
Annet	4 %
Ubesvart	1 %
Totalt	100 %

Hvordan hørt om Jushjelpa?

Venner/bekjente	40 %
Mediaomtale	6 %
Internett	23 %
Telefonkatalog	0 %
Plakat/brosjyre	2 %
Offentlig kontor	16 %
Info ved studiested	3 %
Krisesenter	0 %
Annet	8 %
Ubesvart	2 %
Totalt	100 %

Kontaktet via

Telefon	44 %
Brev/fax	0 %
E-post	43 %
Fremmøte hos J	9 %
Js oppsøkende virksomhet	2 %
Ubesvart	2 %
Totalt	100 %

Har klient kontaktet advokat?

Ja	6 %
Nei	88 %
Annet	2 %
Ubesvart	4 %
Totalt	100 %

Vært i kontakt med Jushjelpa tidligere?

	15 %
Ja	84 %
Nei	2 %
Ubesvart	100 %
Totalt	

Gjort om Jushjelpa ikke fantes

Kontaktet advokat	30 %
Offentlig kontor	15 %
Gjort det selv	14 %
Ingenting/vet ikke	33 %
Annet	3 %
Ubesvart	5 %
Totalt	100 %

Inntekt klient

0-100.000	26 %
101.000-246.000	27 %
247.000-300.000	12 %
301.000-400.000	18 %
Mer enn 400.000	18 %
Ubesvart	0 %
Totalt	100 %

Gjeld klient	
0-100.000	32 %
101.000-500.000	23 %
501.000-1.000.000	11 %
1.000.000-2.000.000	17 %
Mer enn 2.000.000	17 %
Ubesvart	0 %
Totalt	100 %

Nasjonalitet	
Norge	91 %
Andre land	5 %
ubesvart	4 %
Totalt	100 %

Kommuner	
Trondheim	58 %
Andre	38 %
Ubesvart	3 %
Totalt	100 %

Fylker	
Sør-Trøndelag	72 %
Nord-Trøndelag	8 %
Andre	16 %
Ubesvart	4 %
Totalt	100 %

Kommentarer til statistikken

Ovenfor vises statistikken over våre klienter i 2013.

Vi hadde fortsatt flest klienter som bor i Trondheimsområdet, noe som er naturlig ut fra at mottakene vi holdt er i byen. Likevel merket vi at flere klienter rundt om i Midt-Norge tok kontakt med oss, og vi fikk da bekreftelse på at det er behov for oss også utenfor Trondheim.

Den største andelen av klientene hørte om oss via bekjente, men det er også mange som gjorde seg kjent med oss via internett og hjemmesiden vår. Fortsatt tar de fleste kontakt med oss via telefon, men e-post og oppmøte brukes også mye.

En stor andel av klientene er enten trygdet, studerer eller er pensjonister. De fleste har også en inntekt på 246.000 kr eller mindre, har høy gjeld og liten eller ingen formue i penger. Dette viser at vi får hjulpet de som går inn under vår sosiale profil, og at behovet for gratis juridisk rådgivning absolutt er til stede.

Planer for 2014

Driftsrute

Store deler av 2013 bar preg av stor saksmengde. Ved årsskifte var vår kapasitet helt sprengt. Vi kommer til å utvide med flere medarbeidere i 2014, og opprettholde stillingsprosenten til de ansatte med 50 %.

Slik blir driftsruten seende ut:

Uke 1–21: ordinær drift

Uke 22–32: sommeråpent

Uke 33–50: ordinær drift

Uke 51.52: stengt

Saksbehandling/saksmottak

Fordeling av sakstyper opprettholdes, men kan revideres ved behov på gruppeledermøtet.

Vår kompetanse styrkes av at saksbehandlerne blir på samme faggruppe over flere semestre, men det vil fortsatt bli gitt mulighet til å bytte gruppe. Vurderingen foretas konkret, og av daglig leder, med grunnlag i saksbehandlerens ønske, og hvorvidt et eventuelt bytte vil påvirke kvalitetssikringen vår nevneverdig.

Saksmottak vil bli gjennomført på kontoret hver dag mellom kl. 09.00– 15.00. Det er i hovedsak én saksbehandler på mottakene, men i perioder med stor pågang kan det være behov å være en saksbehandler ekstra. Forvaltningsgruppa fortsetter å avholde saksmottak ved Tunga og Leira fengsel etter behov.

Planlagte rettspolitiske prosjekter i 2014.

Jushjelpe ønsker å fortsette stillingen med en rettspolitisk leder, både for å jobbe mer organisert og målrettet med rettspolitiske prosjekter. Stillingen muliggjør prosjekter av større omfang. Stillingen vil også kunne avlaste saksbehandlere som allerede blir pålagt ulønnet ekstraarbeid både i og utenfor jobb. Ansettelsen vil også være et svært positivt tilskudd til Jushjelpe. De ansatte vil ha en person å forholde seg til, prosjekter vil kunne effektiviseres raskere samt at det vil bli mer ryddig med en person som organiserer alle rettspolitiske prosjekter hos Jushjelpe.

Sosial dumping er et stadig problem. Jushjelpe ser at svært mange arbeidstakere med minoritetsbakgrunn utsettes for sosial dumping i arbeidslivet. Det typiske er lavere lønn eller dårligere arbeidsrettslige vilkår enn nordmenn, som utfører samme arbeidsoppgaver. Det samme gjelder hva angår overtid og utbetaling av feriepenger. Jushjelpe ser på bakgrunn av vår saksbehandling et stort behov for informasjon rundt disse temaene. I 2013 opplevde vi en større økning av sakshenvendelser fra utenlandske klienter som mulig har blitt utsatt for sosial dumping.

På grunn av overnevnte ønsker Jushjelpa å arrangere en temakveld hvor målsetningen er å heve kompetansen til ressurspersoner i innvandrersorganisasjoner som har nær kontakt med innvandrermiljøer. Jushjelpa ønsker å ha temaet arbeidsrett som tema, herunder arbeidstakerens rettigheter og plikter. Det overordnede formålet med temakvelden er å yte rettighetsinformasjon med sikte på forhindre sosial dumping i fremtiden. I samarbeid med Trondheimsregionen skal vi yte en felles innsats for å gjennomføre temakvelden. Det vil være Dialogsenteret som ligger i Trondheim kommune, som vil være vår konkrete samarbeidspartner. Dialogsenteret og Jushjelpa har kommet frem til at vi i første omgang skal invitere maksimum 15 deltakere for å gjennomføre temakvelden. Jushjelpa har stor kompetanse på rettsdisiplinen arbeidsrett, vi har en egen gruppe som kun jobber med arbeidsrettslige problemstillinger. Deltakerne fra denne gruppen vil delta på temakvelden.

Jushjelpa ønsker å tilnærme oss publikum med en innføring i det overordnede regelverk samt hensynene bak lovgivningen. Videre ønsker vi å ha en praktisk tilnærming til fagstoffet, vi ser også for oss at vi lager en del caser som vi skal løse i plenum. Til slutt ønsker vi å utforme en brosjyre som oppsummerer all informasjon som vi foreleser for kursdeltakerne. Dersom temakvelden blir vellykket, ønsker vi å samle alle kursdeltakere på slutten av året for en repetisjon samt tilføye nytt stoff. Vi ønsker å arrangere en slik kveld for å ruste ressurspersonene som har nær kontakt med innvandrermiljøer med viktig informasjon slik at de kan videreformidle kunnskapen. I forhold til kvalitetssikring, vil vi lage brosjyrer som skal fungere som et oppslagsverk for kursdeltakerne. Jushjelpa i Midt-Norge er svært fornøyd med at vi samarbeider med Dialogsenteret, dette vil hjelpe oss til å nå ut til et bredere nettverk med tanke på deres kontakter. Jushjelpa har for øvrig allerede bidratt med en artikkel på deres nye hjemmeside: <http://workin trondheim.sircondesign.net/work/legal-help-salary/>.

Jushjelpa ønsker videre å oversette «juridisk håndbok for innvandrere i Norge» til fransk.

Jushjelpa ønsker også å tilby et foredrag med «innføring i arbeidsrett» som er spesielt rettet mot utenlandske studenter ved et universitet. Jushjelpa tror at dette er en gruppe som har et stort behov for informasjon, og vi ønsker følgelig å nå ut til denne gruppen mennesker.

Møter

Fellesmøtene avholdes som før ved behov.

Gruppeledermøter og styremøter fastsettes av organet i henhold til vedtektene.

Kurs

For vårsemesteret er det planlagt internt opplæring for Jushjelpa. Det vil her bli holdt forskjellige kurs av våre samarbeidsadvokater og offentlige instanser. I tillegg til dette ønsker vi å gjennomføre to kurs for og av våre egne ansatte.

Kurs for høstsemesteret vil bli fastlagt senere i året, men det er ønskelig å sende alle ansatte på Lovdatakurs dersom det er mulig.

JURK er i gang med planleggingen av årest fellesseminar.

Faglig veileder

Avtalen med vår samarbeidsadvokat, Tor Morten Wedø, opprettholdes i 2013. Avtalen innebærer at han skal ta stikkprøver av arbeidet vårt og komme med tilbakemeldinger om hva som burde vært gjort annerledes. Stikkprøvene tas en gang i kvartalet, og han velger ut fire saker fra hver gruppe som gjennomgås.

I tillegg fortsetter vi med eksterne gruppeledere ca to ganger hvert semester per gruppe. En av våre samarbeidspartnere tar da del i saksbehandlingen og evaluerer arbeidet.

Profilering

Vi vil på samme måte som i 2012 stå på stands og gi ut infomateriale på skoler, offentlige kontorer og liknende. Ut over dette har Jushjelpa ingen planer om annen profilering. Årsaken til dette er for det første at vi ikke har kapasitet til å ta i mot flere saker slik situasjonen er nå. For det andre må vi på grunn av vår økonomiske situasjon prioritere andre områder.

På grunn av knappe ressurser har vi dessverre begrenset mulighet til å nå ut til befolkningen utenfor Trondheim, ved først og fremst å holde mottak utenfor byen. Dette er likevel noe vi vil jobbe mot å få til, da vi mener behovet for gratis juridisk rådgivning er like stort andre plasser i Midt- Norge.

Sommeråpent

Det er satt av midler til fem 100 % stillinger i sommermånedene i år

Budsjett 2013

Inntekter

Justisdepartementet	kr 1 100 000,00
Trondheim kommune	kr 130 000,00
Frøya kommune	kr 5 000,00
Melhus kommune	kr 5 000,00
Stjørdal kommune	kr 10 000,00
Juristforbundet	kr 10 000,00
Velferdstinget drift	kr 77 000,00
Velferdstinget lønn	kr 117 000,00
FU	kr 20 000,00
Imdi	kr 400 000,00
Andre	kr 0,00
Renteinntekter	kr 0,00

Total **kr 1 874 000,00**

Utgifter

Lønn	kr 1 500 000,00
Regnskap	kr 15 000,00
Forsikring	kr 12 000,00
Inventar og utstyr	kr 50 000,00
Telefon	kr 30 000,00
Porto	kr 20 000,00
Litteratur	kr 12 000,00
Profilering	kr 50 000,00
Kurs og int.møter	kr 40 000,00
Ledermøte	kr 18 000,00
Fellesseminar	kr 35 000,00
Sosialt	kr 30 000,00
Gebyrer	kr 2 000,00
Avskrivninger	kr 5 000,00
Rettspolitisk	kr 50 000,00
Diverse	kr 5 000,00
Total	kr 1 874 000,00

Resultatregnskap 2013

Kontonr.	Navn		
Driftsinntekter			
3000	Bidrag Velfredstinget	kr	-81 252,86
3001	Bidrag Trondheim Kommune	kr	-130 000,00
3002	Bidrag Melhus Kommune	kr	-
3005	Bidrag Stjørdal Kommune	kr	-
3006	Bidrag Justisdepartementet	kr	-1 050 000,00
3008	Bidrag Andre	kr	-426 543,06
Sum Driftsinntekter		kr	1 687 795,92
Driftskostnader			
5400	Arbeidsgiveravgift	kr	1 015,00
5950	Kurskostnader	kr	-
5980	Sosiale kostnader	kr	15 832,76
5990	Annen personalkostnad	kr	2 882,80
6000	Avskrivninger	kr	-
6540	Kostnadsført inventar	kr	-
6580	IT-kostnader	kr	2 052,00
6700	Revisjonshonorarer	kr	32 625,00
6720	Honorar lønn inkl. arbeidsgiveravgift	kr	1 392 837,75
6800	Kontorrekvisita	kr	28 600,28
6840	Litteratur	kr	670,00
6860	Interne møter	kr	15 528,99
6861	Eksterne møter	kr	13 130,00
6862	Ledermøter	kr	12 647,69
6863	Fellesseminar	kr	19 300,00
6900	Telefon	kr	20 717,76
6902	Telefongodtgjørelse daglig leder	kr	-
6940	Porto	kr	21 060,20
7140	Reisekostnad, ikke oppgavepliktig	kr	-
7323	Reklame/Profilering	kr	3 766,00
7420	Gaver	kr	-
7430	Gaver, ikke fradragsberettiget	kr	1 642,90
7500	Forsikringer	kr	21 658,00
7610	Rettsgebyr	kr	860,00
7770	Bank og kortgebyr	kr	300,00
7790	Produksjonskostnad	kr	90 403,25
7791	Annen kostnad	kr	-2 794,15
8050	Renteinntekt bankinnskudd	kr	-21 811,73
Sum Driftskostnader		kr	-1 672 924,50
Sum Driftsresultat		kr	14 871,42

Kommentarer til regnskapet

I 2013 gikk Jushjelpa i Midt-Norge med et overskudd på kr 14.871,42.
Regnskapet er revidert av vår revisor, Revisjonskompaniet i Midt-Norge ved revisor Marianne Moe. Revisjon kan vedlegges denne årsrapport.

Budsjett 2014

<u>Inntekter</u>	
Justisdepartementet	kr 1 200 000,00
Trondheim kommune	kr 120 000,00
NTNU	kr 20 000,00
Advokatforeningen	kr 10 000,00
Folkeuniversitetet	kr 30 000,00
Velferdstinget drift	kr 82 000,00
Velferdstinget lønn	kr 100 000,00
IMDI	kr 350 000,00
Andre	kr -
Renteinntekter	kr -
Sum	kr 1 912 000,00
<u>Kostnader</u>	
Lønn inkl AGA	kr 1 654 700,00
AGA	kr -
Kurs	kr 10 000,00
Sosiale kostnader	kr 20 000,00
Annen personalkostnad	kr 5 000,00
Inventar	kr 5 000,00
IT-kostnader	kr 10 000,00
Regnskap/revisjon	kr 20 000,00
Kontorrekvisita	kr 10 000,00
Litteratur	kr -
Interne møter	kr 15 000,00
Eksterne møter	kr 15 000,00
Ledermøter	kr 15 000,00
Fellesseminar	kr 35 000,00
Telefon	kr 25 000,00
Porto	kr 15 000,00
Reklame/ profilering	kr 5 000,00
Gaver uten fradrag	kr 30 000,00
Forsikring	kr 22 000,00
Rettsbegyr	kr -
Bank og kortgebyr	kr 300,00
Sum	kr 1 912 000,00
Resultat	0,00